

Pozdrav ze Křtin

ročník 16

3/2005

Milí poutníci a farníci!

V lese s krásným výhledem na Křtiny a zvláště na „Perlu Moravy“, poutní chrám, je cesta, které říkáme „Radostná.“ Je lemována sedmi kapličkami ke cti Panny Marie Sedmiradostné. U třetího zastavení s prostým názvem „Narození Páně“, ve vánoční době zaplálo světélko. Zářilo do temné noci a ohlašovalo: „Světlo přišlo na svět.“ Ale ještě více zářil mariánský stánek, kde lidé dobré vůle na půlnoční vítali Novorozeného Spasitele. A ve všech chrámech, kapličkách i v rodinách zazníval zpěv: „Radujme se, veselme se!“ Ozvěna andělského zpěvu: „Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všecken lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán.“

Vánoce jsou svátky radosti. Je třeba se na ně dobře připravit. Církevní rok dává nám příležitost prožívat dobu adventní, o které říká liturgie: „Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy!“ Advent je zároveň mariánským časem. Podle vzoru Panny Marie očekávejme tajemství vánoc. Podle jejího příkladu vnášejte do našich domovů radost, pohodu, jak i Matka Boží přinesla tyto dary do domu Alžběty a Zachariáše v horách judských. Nedejme se strhnout shonem a chvatem předvánočních dnů. Pamatujme: Neděle stříbrná, zlatá je neděle prožitá s Pánem Ježíšem ve společenství věřících. Chystáme různá překvapení pro naše nejbližší, zvláště pro děti, chystáme bohatý stůl, to vše patří ke svátkům. Největší dar však nám dává sám Bůh: svého Syna.

Přijďme jako koledníci k Betlému, přiveďte i své ratolesti, své děti a vnoučata a společně prosme: Pane Ježíši, jako jsi přišel do Betléma, přijď i do našich srdcí, do našich rodin, farností, do celé naší vlasti!

Přeji všem radostné vánoce a do nového roku, aby služba Bohu i lidem byla naší radostí!

K tomu vám zplna srdce žehnám

P. Tomáš Prnka

Z naší farní kroniky

Rok 1875 – 11. září dopoledne, v neděli před svátkem Jména Panny Marie byla posvěcena v kapli postavené munificencí /darem/ vysoce urozeného patrona hraběte z Bubna – Litic, blízko obce Bukovinky na onom místě, kde v roce 1210 byla nalezena zázračná socha Křtinské Matky boží, socha Panny Marie z terakoty / druh sádry/, představující Křtinskou Pannu Marii, pořízená rovněž od vysoce urozeného pána.

Proto jel urozený patron se zdejším farářem / P. Bernard Pátek/ o 9. hodině do Bukovinky a šli do kostela, kde se všichni obyvatelé bukovinští ve svátečním šatě shromáždili. O 10. hodině sloužil pan farář tichou mší sv., po mši sv. četné shromáždění věřících za zpěvu písně: „ Ejhle svatý Velehrad již září“ se ubírali k místu svěcení. Tam měl pan farář řeč, ve kterém jménem bukovinských obyvatel vysoce urozenému hraběti za munificenci co nejsrdečněji děkoval a všem obyvatelům bukovinským za povinnost kladl, aby obraz Panny Marie v srdci chovali a její krásné ctnosti následovali, aby se Matka Boží stala jejich orodovnicí u svého Božského Syna. Po řeči posvětil pan farář sochu a modlil se loretskou litanii s příslušnými modlitbami. Pak se vracelo procesí za zpěvu: „ Bože, chválíme tebe,“ do kostela, kde byla ofěra a děkovná modlitba. Tím byla slavnost ukončena.

V tom roce 2. listopadu byla slavnostně posvěcena zdejším farářem rodinná hrobka rodiny Ferdinanda Schwertführera, lesmistra ve Křtinách. Ležely v ní tři rakve a sice 1/ pana inspektora Anderse, 2/ paní manželky pana Ferdinanda Schwertführera, Josefina rozená Anders, 3/ dceruška paní Anny Budinerové rozené Schwertführerové. Hřbitovní kaple byla vystavěna munificencí vysoce urozeného pána patrona hraběte z Bubna- Litic. Svěcení se konalo v den Památky všech zemřelých po rekviem. Ve hřbitovní kapli je oltář s křížem, čtyři svícny a lampa. Tyto tři poslední předměty jsou z oxdovaného plechu, dar pana Anderse, mistra zlatnického a bronzového ve Vídni, syna pana inspektora Anderse.

Roku 1905 na podzim kladena v kostele nová dlažba nákladem Jeho Jasnosti, patrona , Jana knížete Liechtensteina. Části staré dlažby upotřebeny na vydláždění cesty od fary ke kostelu a ke kapli svaté Anny.

Téhož roku opravena zázračná socha Panny Marie na hlavním oltáři nákladem Růženy Markové ze Slavkova, od pozlacovače Josefa Kukly ze Slavkova, za dozoru konservátora a malíře brněnského Emila Pirchana.

Téhož roku kladen vodovod ze studně před farou do prádelny a kuchyně. Všechno nákladem pana patrona.

Bukovinka máj 2005

Květen – máj: při vyslovení těchto pojmů nás pohladí neviditelná ruka lásky, ovane svěží dech jarní přírody. Nám křesťanům symbolizuje měsíc květen oslavu Panny Marie. V květnu slavíme také Den matek. A jako děti v ten den míří do náručí svých maminek s kytíčkou a skromným dárkem, tak my, křesťané přicházíme za svou Matkou nebeskou.

V dobách našeho dětství jsme se scházivali v kostelech a kapličkách každý podvečer ke společné modlitbě svatého růžence, litanie loretánské a společnému zpěvu některé z krásných mariánských písní. Těšili jsme se zvláště na tu milou a dětsky prostou závěrečnou píseň „Tichounce se večer sklání, zaznělo již klekání ...“

To všechno mi proběhlo v mysli v nedělní podvečer 1. máje, v útulném kostelíčku v Bukovince. Ve společenství, které vždy tak bezprostředně dovede vytvořit osobnost pana děkana Tomáše Prnky, jsme adorovali modlitbou a písněmi. V prosbách a přimluvách vzpomněl pan děkan na všechny ty, kteří se před 60 lety zasloužili o vítězný závěr 2. světové války obětí nejdražší – svými životy. Na závěr pobožnosti nám všem přítomným požehnání a pozval k nedaleké mariánské kapličce.

Musím se přiznat, že jsem tudy nesčetněkrát projela a teprve nyní vím tu počáteční historii věhlasného poutního chrámu ve Křtinách.

Zde totiž začínají dějiny této mariánské svatyně, nazývané často „Perlou Moravy“. Musíme jít hluboko do první poloviny 13. století. V těch dobách byla totiž u vesničky Bukovinky nalezena přes dva metry vysoká socha Panny Marie, vytesaná z kamene. Ležela na zemi, zarostlá keři, právě v místech dnešní kapličky. Vesničané sochu postavili na kamenný sloup a lidé přicházeli, aby se podívali na tento podivuhodný nález a dílo neznámého autora začali uctívat. Postupně nad sochou zbudovali jakýsi přístřešek. Počet poutníků vzrůstal a tak bylo rozhodnuto přemístit sochu do farního kostela ve Křtinách. Původní kostel nestačil pojmut davy poutníků a tak byl vystavěn kostel ještě jeden. Později přibyla vyškovská kaple a kapacita stále nestačila. A tak zábrdovický opat Maximilián se rozhodl vybudovat velký nový poutní chrám. To se již psal rok 1718.

U kapličky, o kterou obyvatelé Bukovinky vzorně pečují, jsme tedy slavili letošní první májovou. Součástí pobožnosti byly i dojemné verše mariánské poezie, které přednesly děti. Pan děkan na závěr vzpomněl časů dávných i těch před 60 lety. Pověděl neuvěřitelný příběh z konce války, který mu vyprávěl přímý účastník a pamětník. Příběh se odehrál přímo ve svatyni, do níž vstoupila průzkumová jednotka příslušníků SS. Ale to už by byla další kapitola.

Uvědomila jsem si odpovědnost naší generace za to, aby tradice zděděné po našich předcích

zůstaly zachovány a paměť o historii národa byla pěstována v povědomí těch, kteří jsou o generaci mladší. Vždyť „Dějiny jsou svědectvím časů, světlem pravdy, živou pamětí, učitelkou života a poslem minulosti.“ /Cicero/

/Poslala Marie Mazalová./

V roce 2010 uplyne 800let od zjevení Panny Marie Křtinské. V rámci desetileté přípravy každým rokem 1. května konáme u kapličky májovou pobožnost. Chceme se také sejít v neděli 11. prosince ve 14 hodin v bukovinském kostele. Toto setkání jsme nazvali „Zastavení na cestě k velkému jubileu.“ Stanovili jsme následující program“

1/ čtení z farní kroniky o stavbě kapličky, 2/ Co říká stará tradice o zjevení Panny Marie v Bukovince, 3/ presentace medaile vydané v rámci desetiletí. Medaile je dvoustranná o průměru 40 mm, bronzová. Na přední straně je zobrazena křtinská Panna Maria s děťátkem a nápis: Bukovinka 1210 – 2010, 800 let od zjevení P. Marie Křtinské. Na druhé straně vyobrazení starého českého kostela, zvaného kostel zázračné Panny Marie – postaven ve 14. století a latinský nápis: Templum boemicum Kyritain – 2005. Nápis pro malý průměr medaile jsou bohužel málo čitelné. Bude i příležitost si je zakoupit..Celý program zakončíme poutní písní: „ Pozastav se můj poutníčku, chci ti zpívat, o Matičce svatokřtinské vypravovat, jak svůj počátek vzala, Křtinská Panna Maria, nejkrásnější, nejčistější Matička milá.“

Zvonohra

V posledním „ Pozdravu – 2/2005/“ jsme vás informovali o naší zvonohře. Během krátké doby si získala obdiv četných návštěvníků, nejen našich, ale i ze zahraničí. Často slyšíme: U nás něco podobného nemáme. Unikát v celé střední Evropě.

Je možnost naprogramovat až tisíc písní. Ale je třeba zvonohru rozšířit..Dle návrhu o osm zvonů a tím zvonohra obsáhne 23 tónů a půltónů. Zájem o nové zvony je veliký. Během krátké doby se přihlásilo sedm zájemců, kteří jsou ochotni náklady jednotlivých zvonů dotovat Zbývá ještě jeden zvon o váze 26 kg v ceně bez DPH asi 41.000 Kč. Po novém roce máme nahlásit jména zvonů, případně další text. Do konce března 2006 je plánována výroba modelů. Počítáme s instalováním a posvěcením zvonů během října 2006. Případný dárci zbývajících zvonů ať se brzy přihlásí.

Kéž zvonohra i nadále oslavuje Pannu Marii a kéž i nás pohladí na duši!

Křtinský nástěnný kalendář

Jako minulá léta i letos jsme vydali náš nástěnný kalendář v ceně 10 Kč. Má barevnou fotografii křtinského kostela. Církevní kalendárium a přehled hlavních našich poutí.

Záhada křtinské kostnice

S pomocí Boží a dobrých lidí se nám podařilo dokončit úpravu krypty zbudované v první polovině 18. století, která nyní slouží jako kostnice.

Pro připomenutí: 9. února 1991 byla objevena krypta pod hlavní věží, která byly využita jako kostnice pro uložení kosterních pozůstatků nejméně 974 lidí. Většina kostí byla sem přenesena z hrobů starého křtinského hřbitova / býval kolem českého kostela/, který byl zrušen na začátku 18. století kvůli stavbě nynějšího chrámu. Vchody do krypty byly po uložení kostí zazděny a v roce 1770 zakryty stavbou rozsáhlého schodiště. Nezachovala se ani ústní ani písemná zpráva a proto objevení kostnice bylo velkým překvapením.

Kosterní pozůstatky byly podrobně a odborně zkoumány z hlediska antropologického i lékařského. Lidé tehdy umírali ve věku padesáti až šedesáti let. Postavou byli průměrně nižší o dvacet cm. Kosterní pozůstatky nesou stopy mnohých chorob. V genetické laboratoři v Londýně byla dokonce potvrzena přítomnost typických fragmentů DNA původce lepry. Jedná se o první doklad této nemoci na našem území. Vědci ze zdejších lebek a kostí mimo jiné vyčetli na jaké nemoci umírali lidé ve středověku.

Největší zajímavostí kostnice se stal nález dvanácti lidských lebek, které byly označeny v 17. století černou kresbou ve tvaru vavřínového věnce a písmene T na čele. Dle rozboru je černá barva směsí živočišného tuku a dřevěného uhlí. Komu patřily tyto lebky? Záhada trvá dál.

Kostnice byla slavnostně otevřena a požehnána v neděli 23. října 2005 za velké účasti. V den památky všech zemřelých 2. listopadu byla v kostnici sloužena mše svatá.

Více zpráv o kostnici najdete na našich webových stránkách <http://krtiny.katolik.cz>, kde je uvedena přednáška RNDr. Ladislavy Horáckové PhD., která se nejvíce zasloužila o uspořádání a zkoumání kosterních pozůstatků.

Kostnice byla upravena podle architektonického návrhu ing. arch. Ladislava Müllera, plastikami / kříž a reliéf Madony/ ji vyzdobil litec uměleckého bronzu Ing. Jaromír Gargulák.

Naším úmyslem je uctít ty, kteří byli před námi, na jejichž myšlenky a práci nyní navazujeme. Na požádání kostnici rádi zpřístupníme. Počítáme i se dny „otevřených dveří.“ Tak jsou Křtiny slavné nejen barokním chrámem, zvonohrou, ale i kostnicí, která je unikátem nejen u nás ale i za hranicemi. Kostnice se může stát i meditačním místem – meditační ossarium. Již nyní se hlásí zájemci.

Báseň o křtinské kostnici

Do tmy se křtinský chrám noří, uvnitř dnes více svíček hoří,
kdo si tu chodí a rozjímá, na duše zemřelých vzpomíná.
Oltář zdobí podzimní kvítí, v sakristii světlo svítí,
tam kněz Tomáš Prnka se v oděv strojí, dnes bere si ornát fialový.

V chrámu svíčka dohořívá, jiná zde jasně plápolá,
večer je, již se připozdívá, světlo svíc v chrámě tmu protíná.
Dveře vrznou vzápětí, křtinský kněz kostelem prochází, do kostnice pod chrámem, sloužit
mši svatou odchází.

Pod chrámem hřbitov byl nalezen, nové svědectví vydal všem,
premonstráti tu kdysi žili, na těchto místech Pána velebili.
Dnes poprvé v kostnici kněz mši slouží, za všechny duše zemřelých,
dnes mají svátek, po čem touží? Z očiště do nebe jít.

Kostnice v šatu novém je zcela, byla již vysvěcená celá.
V tichu tu každý rozjímá, pak zádušní mši svatou prožívá.
Modlitby k Pánu nesou se v duchovní písni.
Ve stěně výklenky, v nich lebky se tísňí.

Dvanáct lebek za sklo umístěných, ratolestmi vavřínů ověncených,
střed čela jim písmeno T zdobí. Co písmeno značí? Kdo ví.
Kdo uhlem na lebky maloval, ten lidí ctil a miloval.
Křtinský chrám perlou je Moravy, hodně se již o něm vypráví.
I o kostnici ve Křtinách, bude psáno v dějinách.

Napsala Marie Anna Urdi.

Svatohubertská mše 2005

Ve Křtinách krásný barokní chrám,
klenotem Moravy je také zván,
v něm dnes hubertskou mši slavíme,
s knězem Tomáše Prnkou se u trůnu
Panny Marie scházíme.

Na křtinském oltáři v chvojkách je kvítí,
a svícny ozdobné po stranách svítí.
Ze smrčků, jedliček, co rostly v lese,
příjemná vůně se po chrámu nese.
Vlevo od oltáře socha světce stojí
a vedle dar obětní daněk, leží tu v chvoji.

Vzácný dar, svíce je tu dnes svěcená,
z Rakouska poutníky přivezená,
dvěma obrázky ozdobená.
Na jednom z nich sv. Huberta,
patrona myslivců vidíme,
na druhém je Boží Rodička, Panna Maria.
V kázání mluví kněz na téma vděčné,
o lásce k bližnímu, o lásce Boží věčné.

Hornisté na trubky mši provázejí,
a konzervatoristé zbožně písně pějí.
Z kůru nese „Ave Maria“,
Bůh dnes se všemi námi zde přebývá.
Mše končí, kněz dává nám požehnání,
ke všemu našemu počínání.
Nakonec zvonohra nese se po kraji,
a lidé v pokoji zas k domovu spěchají.

Napsala Maria Anna Urđi

Vánoce

Pole, lesy jsou plné jinovatky,
advent kráčí rychlým krokem,
brzy přijdou i vánoční svátky,
tak jako každým rokem.

Advent volá: „Hle přijde Pán,
cestu Mu připravme,“
cestu musí připravit každý sám,
cestu svého srdce, cestu duše své.

V půlnočním svitu jasných hvězd,
zvon kostelní volá nás.
Kolik to bude prošlapaných cest?
Kolik srdcí uslyší vánoční hlas?

Svítí hvězda nad Betlémem,
anděl pokoj hlásá, Božím jménem,
v prostém chlévě na slámě,
Boží Dítě otáčí se po mámě.

Svatá Panna, Matka Boží,
v jesličky jej s láskou vloží,
Děťátko jak z růže květ,
obejmout chce celý svět.

Pojďme i my, každý z nás,
s pastýři a koledníky,
otevřme svá srdce zas,
poklekněme, vzdejme díky.

Svatá Panna už nás vítá,
její radost, láska, není skryta,
volá nás k Synu svému Ježíši,
u něj je jistota a dobro nejvyšší.

Matko Boží, přimlouvej se u Děťátka,
Ty jsi také naše svatá Matka!

Jarmila Urbánková

Webové stránky poutního místa

V minulých číslech Pozdravu ze Křtin jsme vás informovali o tom, že od poloviny dubna byl zpuštěn oficiální webový portál našeho poutního místa. Připomínáme, že ho najdete na adrese <http://krtiny.katolik.cz>.

Za osm měsíců svého provozu, tedy během poutního období tohoto roku, ho navštívilo více jak 2500 uživatelů! To nás velice těší a věříme, že zájem o tyto stránky bude i nadále narůstat.

Realizační tým se o to neustále snaží – zaplňují se či rozšiřují jednotlivé odkazy, vkládají se vaše dojmy, aktualizuje se informační servis vč. poutního kalendáře a fotogalerie, plánují se nové odkazy, propojení, navrhují se další možnosti využití ... V provozu je archiv Pozdravů ze Křtin (od roku 2000), zvukové ukázky naší zvonohry a věžních zvonů. V současné době se přepisují do elektronické podoby poutní a farní kroniky, dokončujeme seznam křtinských farářů, odkaz rekonstrukce a liturgický kalendář. V nejbližší době plánujeme zrealizovat kompletní virtuální prohlídku. S novým poutním obdobím by měla být k dispozici i nová verze informačního systému s kompletním poutním kalendářem.

Konkrétnější podobu již dostává i plán systému webových kamer pro naše poutní místo. Předběžné finanční odhady systému s cca 4 až 5 kamerami dosahují však výše kolem půl milionu korun. Proto se chceme i touto formou obrátit na vás, čtenáře tohoto Pozdravu s prosbou o finanční pomoc při jeho realizaci. Vaše nabídky budeme s vděčností přijímat na adrese či kontaktech farního úřadu Křtiny. Velkou přednost těchto kamer ocení především Ti z vás, kteří již z jakýchkoliv, převážně však zdravotních důvodů, nemohou do Křtin s ostatními putovat, ale přesto by chtěli být na pouti co nejvíce účastní. Nepřetržitý přenos obrazu i zvuku vám umožní sledovat aktuální dění v chrámu i jeho bezprostředním okolí z jakéhokoliv místa – tedy být přítomen na pouti s těmi, kteří na ní skutečně jsou!

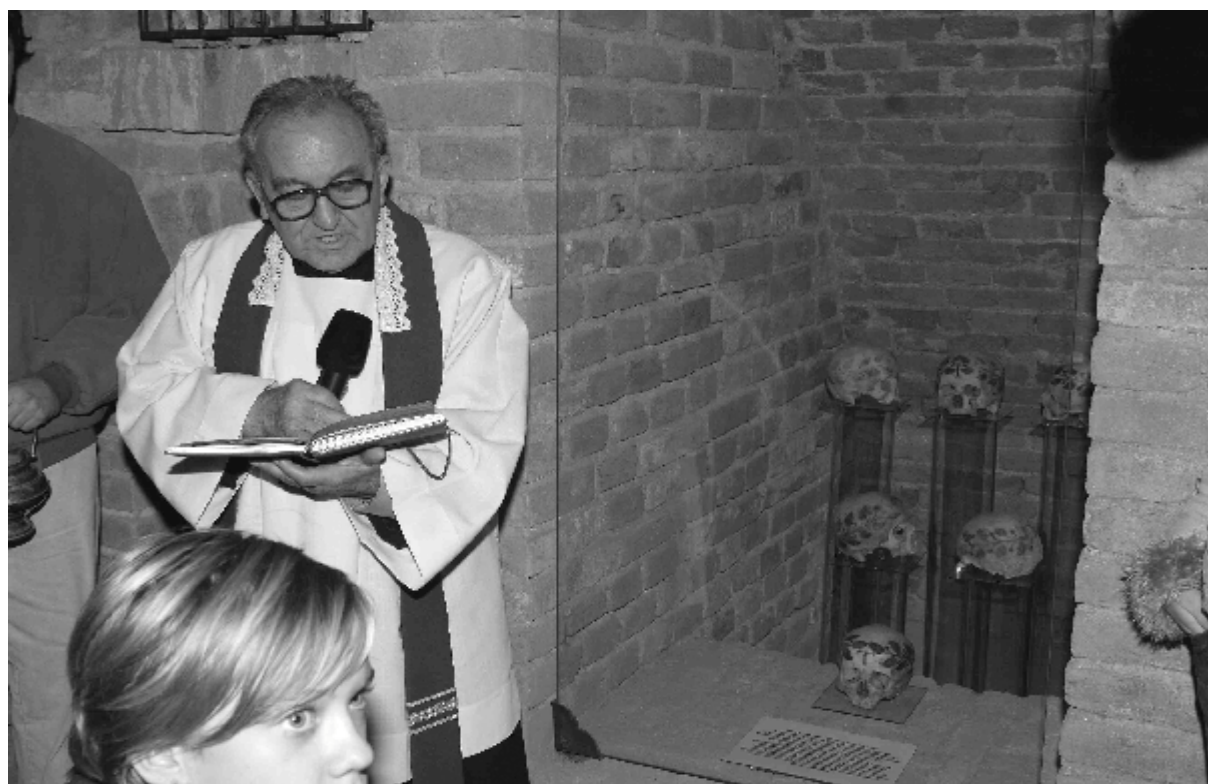
Chceme, aby stránky neustále vykazovaly život a dynamiku, tak jako je živé a dynamické celé poutní místo. A to především díky vám poutníkům a obdivovatelům! Zachovejte našim stránkám i nadále přízeň, dejte o nich vědět i svým známým, pište nám své postřehy či dojmy a my se zase budeme snažit, abyste na nich při každé další návštěvě našli něco nového.

Věříme, že i tomuto dílu žehná a ho doprovází křtinská Panna Maria.

6. listopadu proběhla poslední letošní pout', tzv. Hubertská mše. Zde přinášíme několik fotografií z jejího průběhu. Více naleznete na našich webových stránkách.

6. listopadu proběhla poslední letošní pouť, tzv. Hubertská mše. Zde přinášíme několik fotografií z jejího průběhu. Více naleznete na našich webových stránkách.

ŽEHNÁNÍ KOSTNICE

Vánoce 2005

14.12. středa v 18,00 hodin předvánoční zpívání brněnské konservatoře
18. 12. o 4. neděli adventní po mši sv., která začíná v 10,30 tradiční převzetí betlémského světla

Mendlova zemědělská a lesnická univerzita – fakulta zahradnická přislíbila vánoční výzdobu našeho chrámu. Rádi bychom i osvětlili restaurovanou kapli sv. Barbory.

Narození Páně oslavíme půlnoční mši svatou 24. prosince ve 22,00. Bohoslužbu bude doprovázet křtinský chrámový sbor, který uvede vánoční pastýřskou mši Františka Laštůvky. Pro farníky chystáme autobus.

Hod Boží vánoční – neděle - mše sv. v 7,30 a 10,30 / při hrubé zpívá chrámový sbor/
V 9,00 mše sv. v Březině a Bukovince.

Pondělí **26.12.** svátek sv. Štěpána mše sv. jako na Hod Boží vánoční.

Pátek **30.12.** svátek Svaté Rodiny

Sobota **31.12.** v 15,00 mše sv., při které poděkujeme za všechno, co jsme v roce 2005 od Pána Boha i od našich bližních obdrželi. O půlnoci zazní naše zvonohra a tradičně si v ambitu vzájemně popřejeme.

Neděle **1. ledna** – slavnost Matky Boží, Panny Marie. Bohoslužby jako na Hod Boží vánoční.

Pátek **6. ledna** – slavnost Zjevení Páně - Mše sv. v 7,30 a 17,00 Při bohoslužbách žehnání tříkrálové vody, křídý a kadidla. V 16,00 mše sv. v Bukovince.

Neděle **8. ledna** – dopoledne mše sv. jako na Hod Boží vánoční. Odpoledne ve 14,00 zazní Česká mše vánoční od Jana Jakuba Ryby „ Hej mistře“ v podání Brněnského filharmonického sboru, Dómského smíšeného sboru, orchestru a sólistů. Řídí Petr Kolář, ředitel kůru brněnské katedrály.

Neděle **15. ledna** ve 14,00 se rozloučíme s betlémem za účasti našeho chrámového sboru. Řídí Jan Opletal.

V roce 2006 bude:

Boží hod velikonoční 16. dubna • 1. jarní pouť 27.a 28. května
• Hlavní pouť 3. a 4. června.

Za všechny vaše modlitby, pozdravy, za stálou vaši přízeň, za vaše dary upřímné Pán Bůh zaplatí! Dík i za finanční dary, které posíláte prostřednictvím běžného účtu 1361998309/ 0800.

Vydává Římskokatolická farnost Křtiny, PSČ 679 05, č.t. 516439189. Odpovídá P.Tomáš Prnka, e-mail tomas.prnka@katolik.cz - <http://krtiny.katolik.cz>